KiFiD
Klachteninstituut Financiële Dienstverlening

Uitspraak Geschillencommissie Financiële Dienstverlening nr. 2012-150 d.d. 10 mei 2012
(mevrouw mr. E.M. Dil-Stork, voorzitter, mevrouw mr. J.W.M. Lenting en mevrouw mr. A.M.T. Wigger, leden, met mevrouw mr. M. Nijland als secretaris)

Samenvatting

In de tussen partijen gesloten overeenkomst is bepaald dat de opslag op het variabele hypotheekrentepercentage jaarlijks door de geldgever kan worden herzien. Aangeslotene heeft de opslag een aantal malen verhoogd. Consument stelt zich op het standpunt dat Aangeslotene het opslagtarief excessief heeft laten stijgen en acht deze stijging onredelijk. De Commissie overweegt dat Aangeslotene bij de vaststelling van het opslagpercentage vrijheid heeft, die beperkt wordt door de beginselen van redelijkheid en billijkheid. Zij is van oordeel dat Aangeslotene niet buiten deze grenzen heeft gehandeld. Bovendien overweegt zij dat onzekerheid over de exacte ontwikkeling van het rentetarief en het opslagtarief inherent is aan het gekozen renteregime. Daar tegenover staat de vrijheid aan de zijde van Consument desgewenst te allen tijde boetevrij over te stappen op een ander renteregime of naar een andere geldverstrekker. De vordering wordt afgewezen.

1. Procesverloop

De Commissie beslist met inachtneming van haar reglement en op basis van de volgende stukken:
- het dossier van de Ombudsman Financiële Dienstverlening;
- het verzoek tot geschilbeslechting;
- het verweerschrift van Aangeslotene;
- de repliek van Consument;
- de dupliek van Aangeslotene; en
- de ter zitting door Consument overgelegde pleitnota.

De Commissie stelt vast dat tussenkomst van de Ombudsman Financiële Dienstverlening niet tot oplossing van het geschil heeft geleid en dat partijen het advies van de Commissie als bindend aanvaarden.
Partijen zijn opgeroepen voor een mondelinge behandeling op vrijdag 13 april 2012. Aldaar zijn partijen verschenen.

2. Feiten

De Commissie gaat uit van de volgende feiten:

2.1. Op 1 augustus 2004 hebben Consument en zijn echtgenote een hypothecaire geldlening bij Aangeslotene afgesloten. In 2007 is de hypothecaire geldlening verhoogd.

2.2. Het rentepercentage van de lening is variabel en gebaseerd op het 1-maands Euribor-tarief vermeerderd met een opslag. In 2007 bedroeg de opslag 1,1%.

2.3. In de overeenkomst is onder *"Tariefafspraak"* het volgende bepaald: *"De opslag op het EURIBOR-tarief wordt éénmaal per jaar door de kredietgever herzien. Indien de opslag wijzigt, wordt u daarover (ongeveer 2 weken van tevoren) ingelicht. (…)"*

2.4. Per 1 november 2009 is de opslag verhoogd naar 2,02% en per 1 november 2010 is de opslag verhoogd naar 2,80%. Nadat Consument zijn inkomensgegevens had overgelegd is de opslag verlaagd naar 2,68%.

3. Geschil

3.1. Consument vordert dat de hypotheekrente met ingang van 1 november 2010 wordt vastgesteld op basis van het 1-maands Euribor-tarief met een opslag van 1,1% en terugbetaling van de door hem vanaf 1 november 2010 teveel betaalde rente.

3.2. Aan deze vordering legt Consument ten grondslag dat Aangeslotene toerekenbaar tekort is geschoten in de nakoming van de geldleningsovereenkomst door de opslag op het EURIBOR-tarief onredelijk te verhogen. Bovendien wordt de opslag niet nader door Aangeslotene gespecificeerd.

3.3. Aangeslotene heeft de stellingen van Consument gemotiveerd weersproken. Voor zover nodig zal de Commissie bij de beoordeling daarop ingaan.

4. Beoordeling

4.1. Ter beoordeling ligt de vraag voor of Aangeslotene op grond van de inhoud van de met Consument gesloten hypothecaire geldleningsovereenkomst gedurende de periode vanaf 1 november 2007 tot 1 november 2010 de opslag op het EURIBOR-tarief in redelijkheid heeft kunnen verhogen van 1,1% naar 2,68% .

4.2. Vaststaat dat in de overeenkomst is bepaald dat de opslag eenmaal per jaar door de kredietgever wordt herzien en dat wanneer de opslag wijzigt, de klant daarover ongeveer twee weken van te voren zal worden ingelicht.

4.3. Vaststaat voorts dat Consument bij elke verhoging van het opslagtarief hiervan tijdig op de hoogte is gesteld door Aangeslotene.

4.4. Consument stelt dat de adviseur hem bij het sluiten van de overeenkomst heeft medegedeeld dat een eventuele verhoging van het opslagtarief slechts uit tienden van procenten zou bestaan. Aangeslotene heeft dat bij gebrek aan wetenschap betwist. Dat de opslag gedurende de kredietcrisis enigszins is gestegen begrijpt Consument, maar dit zou slechts van tijdelijke aard geweest moeten zijn. Een opslagpercentage van 1,1 vindt hij redelijk. De Commissie volgt Consument hierin niet en overweegt hiertoe het volgende.
Nu niet is komen vast te staan dat er een afspraak tussen partijen over de hoogte van de opslag is gemaakt, kan niet gezegd worden dat Aangeslotene gehouden is een opslag van circa 1,1% te blijven hanteren. Zij heeft bij de vaststelling van het opslagpercentage de vrijheid, die echter begrensd wordt door de beginselen van redelijkheid en billijkheid, die van elke overeenkomst deel uitmaken. In dat verband heeft Aangeslotene aangevoerd dat sinds de kredietcrisis de marktomstandigheden

gewijzigd zijn en dat haar risico's toegenomen zijn; ter zitting heeft zij toegelicht dat de verschillende componenten van het opslagtarief, met name de stijging van de fundings-, liquiditeits,- en kapitaalkosten en nieuwe kapitaalvereisten op basis van Europese regelgeving, er toe bij hebben gedragen dat Aangeslotene zich genoodzaakt zag het opslagtarief te verhogen. Daarom hanteert zij bij de interne vaststelling van het variabele rentetarief andere opslagen dan vóór de kredietcrisis. Omstandigheden als de waarde van het onderpand en het feit dat Consument sinds 28 jaar een solide debiteur is, zoals door Consument aangevoerd, zijn dan ook niet van invloed op de hoogte van het opslagtarief.

4.5 Het standpunt van Consument dat de verplichting tot het verstrekken van informatie zover reikt dat Aangeslotene de concrete totstandkoming en samenstelling van de door haar toegepaste renteopslag inzichtelijk dient te maken, wordt in dit geval niet door de Commissie gedeeld. Hiermee zou Aangeslotene immers genoodzaakt zijn technische en concurrentiegevoelige informatie vrij te geven. Dit zou mogelijk anders zijn wanneer de in rekening gebrachte variabele rente (aanzienlijk) zou afwijken van elders in de markt in rekening gebrachte (variabele) rentetarieven voor hypotheken. Daarvan is in deze casus echter niet gebleken. Consument heeft ook niet aannemelijk gemaakt dat het door Aangeslotene gehanteerde opslagtarief excessief hoog is ten opzichte van het door andere marktpartijen gehanteerde tarief.

4.6. Inherent aan het gekozen renteregime is onzekerheid over de exacte ontwikkeling van de maandtermijnen, maar daar staat tegenover de vrijheid aan de zijde van Consument desgewenst te allen tijde boetevrij over te stappen op een ander renteregime of naar een andere geldverstrekker. Onder voormelde omstandigheden kan niet gezegd worden dat Aangeslotene heeft gehandeld buiten de grenzen van de krachtens de overeenkomst in acht te nemen redelijkheid en billijkheid en dat zij toerekenbaar tekortgeschoten is in haar verplichtingen jegens Consument.

4.7 Het vorenstaande dient er toe te leiden dat de vordering van Consument moet worden afgewezen.

5. Beslissing

De Commissie bepaalt bij bindend advies dat de vordering van Consument wordt afgewezen.

In artikel 5 van het Reglement van de Commissie van Beroep Financiële Dienstverlening is bepaald in welke gevallen beroep openstaat van beslissingen van de Geschillencommissie Financiële Dienstverlening bij de Commissie van Beroep Financiële Dienstverlening. Daarbij geldt een termijn van zes weken na verzending van deze uitspraak.